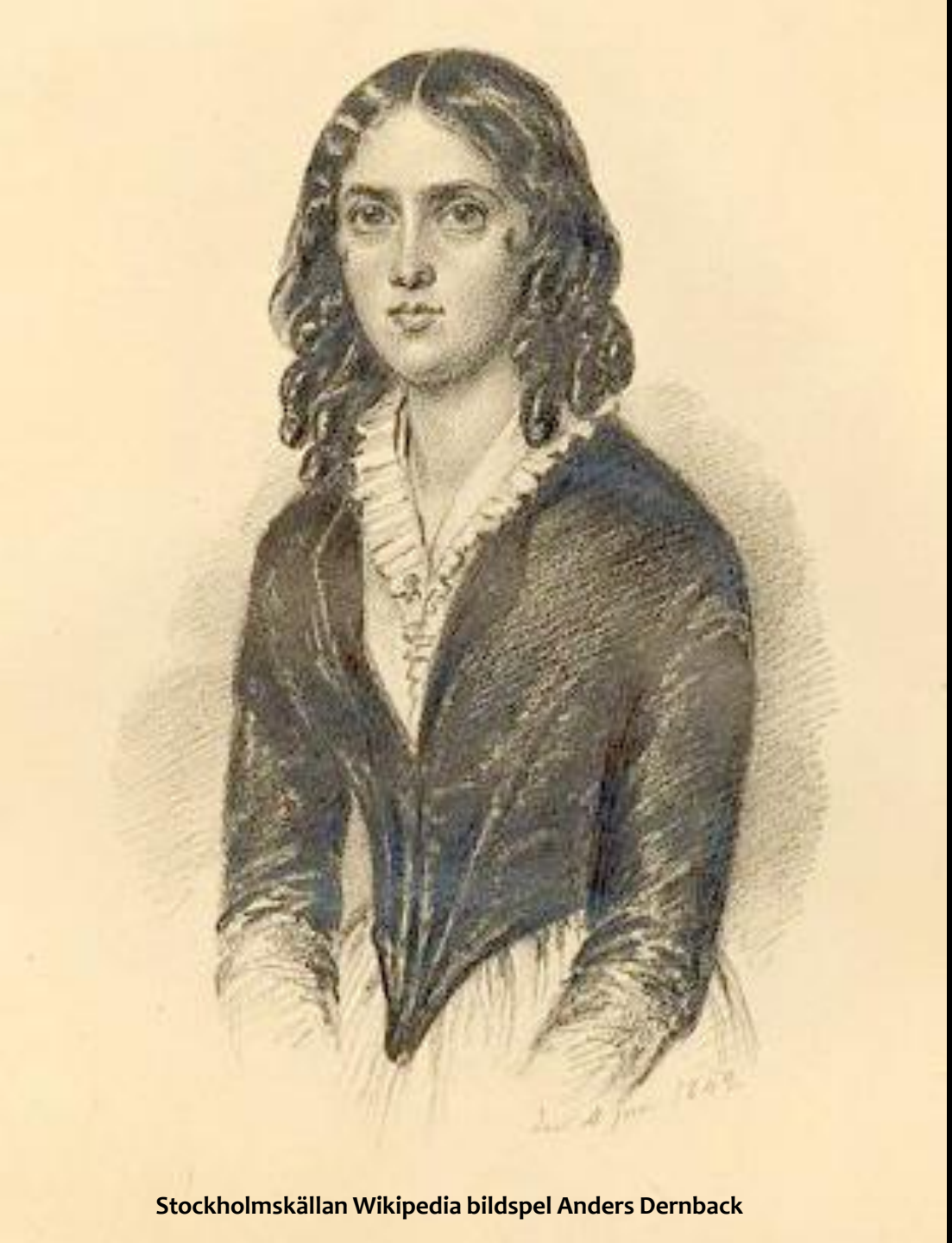

Stockholmskällan Wikipedia bildspel Anders Dernback

WENDELA HEBBE

Fakta om Wendela Hebbe

Född 9 september 1808 utanför Jönköping Död 27 augusti 1899 i Stockholm. Arbetade som pianolärare, journalist och författare.
Har skrivit socialreportage för Aftonbladet, barnböcker och musik.

Wendela Hebbe kom från en prästfamilj, och gifte sig med juristen och godsägaren Clemens Hebbe 1832. De fick tre barn tillsammans, men när han fick ekonomiska problem lämnade han familjen och flyttade utomlands. Wendela och Clemens Hebbe levde aldrig mer tillsammans, men de fortsatte att vara gifta. 1839 flyttade Wendela till Jönköping och undervisade i musik. Två år senare flyttade hon till Stockholm och började arbeta som journalist vid Aftonbladet.

Wendela Hebbe växte upp i Norra Sandsjö socken Jönköpings län

Wendela Hebbe växte upp i Norra Sandsjö socken i Jönköpings län som dotter till kyrkoherden där, Samuel Åstrand (1767–1827) och hans andra hustru Maria Lund (1776–1847). Hon var 1832–1864 gift med juristen och godsägaren Clemens Hebbe och mor till operasångerskan Signe Hebbe. Mannen var känd för sitt politiska författarskap under signaturen Junius. När han drabbades av ekonomiska svårigheter och lämnade landet fick hon ensam uppfostra deras döttrar Fanny, Thecla och Signe . Hennes syster, Malin Sköldberg, (född 1811), nämns som lovande konstnär, men kunde inte studera i Stockholm eftersom det inte fanns någon bekant familj där, och hon tvingades i stället gifta sig 1837 med gynekologen Sven Erik Sköldberg.

Hebbe flyttade 1839 till Jönköping, där hon höll undervisning i musik, och 1841 till Stockholm, Lilla Nygatan 8. Efter att ha kommit i kontakt med Lars Johan Hierta anställdes hon av honom som översättare vid dennes bokförlag Läsebiblioteket.

Wendela Hebbe brukar kallas Sveriges första kvinnliga journalist

Wendela Hebbe brukar kallas Sveriges första kvinnliga journalist. Hon blev anställd på Aftonbladet 1841 och arbetade mycket med att recensera musik- och teaterföreställningar och skrev litteraturkritik. Idag är hon mest känd för att ha skrivit de första svenska socialreportagen. Hon flyttade till Stockholm 1841 och bodde här livet ut.

Wendela Hebbes Stockholm

Wendela Hebbe bodde först i en lägenhet på Lilla Nygatan 8 när hon flyttade till Stockholm. Senare flyttade hon till Stora Nygatan 21. Där höll hon litterär salong på 1840- och 1850-talet. I de litterära salongerna träffades dåtidens kändisar och intellektuella personer för att diskutera aktuella ämnen och händelser och nätverka eller knyta kontakter med varandra. En känd gäst var Carl Jonas Love Almqvist. De var också grannar och vänner.

På 1840-talet arbetade Wendela Hebbe som journalist på Aftonladet.

Vid några tillfällen uppsökte hon några av Stockholms allra fattigaste invånare och skrev målande reportage om deras livssituation. Hennes texter blev några av första svenska socialreportagen. När Wendela Hebbe skrev om de fattiga och nödställda personerna var ett av hennes syften att uppmana rikare människor att hjälpa dem hon skrev om. Ofta skrev hon exakt var de nödställda bodde så att folk skulle kunna komma dit med förnödenheter. De som ville kunde också lämna sitt bidrag på Aftonbladets kontor i Gamla stan.

En fattig qvinna - en illustrerad Stockholmskildring

Wendela Hebbe skrev socialreportaget "En fattig qvinna" i Aftonbladet den 16 februari 1850. Reportaget handlar om en Ulrika Eleonora G-n som försöker försörja sig på att samla kottar och hö och bära diskvatten. Författaren avslutar artikeln med att berätta var den fattiga kvinnan bor, för den som vill skänka en slant till henne.

Wendela Hebbe i sin samtid

Wendela Hebbe kom från det vi idag skulle kalla medelklassen. Hennes pappa var präst och hon gifte sig med en jurist. Under 1800-talet behövde människor ha ganska mycket pengar för att kunna utbilda sig. Vid den här tiden var det ganska ovanligt att kvinnor ur hennes samhällsklass arbetade för att försörja sig. Det fanns en norm i samhället som sade att kvinnan skulle gifta sig, vara hemma och ta hand om barnen och att det var mannen som skulle försörja familjen. Wendela Hebbe bröt mot den normen när hon tog arbete, särskilt eftersom journalist som var ett mansdominerat yrke.

Det svenska samhället höll på att förändras vid samma tid som Wendela Hebbe skrev sina socialreportage. Under historien hade den som varit fattig och sjuk inte haft så mycket hjälp att hoppas på. Men under mitten av 1800-talet började Sverige liberaliseras och moderniseras på flera sätt. Straffen blev mildare för den som hade begått brott, och idéer om att samhället hade ansvar att ta hand om fattiga och sjuka blev starkare. Det är också vid den här tiden som skolan blir obligatorisk, och att det är kommunernas ansvar att se till att alla barn får gå i skolan.

Wendela Hebbe levde tillsammans med Lars Johan Hierta

I Stockholm levde Wendela Hebbe tillsammans med Lars Johan Hierta, Aftonbladets grundare, men utan att gifta sig med honom. Att leva som sambo var också att bryta mot normen i samhället, det var bara accepterat om man hade gift sig först. I Stockholm var det ändå ganska vanligt, och det kallades till och med för "Stockholmsäktenskap". 1852 fick Wendela och Lars Johan en son tillsammans.

51. LARS JOHAN HIERTA.

F. i Uppsala 1801 23/1. Stud. i Uppsala 14. Fil. doktor och jur. kand. 21. Notarie i bergskollegium 25. Red. och utg. af Aftonbladet 30—51. Bokförläggare 29—71. Grosshandlare och industriidkare. Led. af riddersk. och adeln 28—58. Led. af borgarståndet 59—66. L. R. 2 K. 67—72. Bankofullm. 60—67. (Se utf. Nordisk Familjebok). Stadsfullm. 63—71. † i Stockholm 1872 20/11.

Lars Johan Hierta. Ledamot av stadsfullmäktige 1863-1871
Född i Uppsala 18010123. Redaktör och utgivare av Aftonbladet 1830-1851. Bokförläggare 1829-1871. Grosshandlare och industriidkare. Stadsfullmäktig 1863-1871

Wendela Hebbes hus

Wendela Hebbes hus är ett författarmuseum och en restaurang vid Vettersgatan 4 i centrala Södertälje. Byggnaden är uppkallad efter Wendela Hebbe och museet invigdes i maj 1998.

https://sv.wikipedia.org/wiki/Wendela_Hebbes_hus#/media/Fil:Wendela_Hebbes_hus,_2017.jpg